

**Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка**

**Кафедра археології, спеціальних історичних
і правознавчих дисциплін**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Пам'яткознавство, українська
Викладачі	Хоптяр Юрій Анатолійович, доцент кафедри АСіПД
Профайл викладачів	https://kaf-asipd.kpnu.edu.ua/?page_id=325
E-mail:	khoptyar.uriy@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри археології, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін: щовівторка 14.20-15.35

2. Анотація до курсу

Програма вивчення нормативної даної навчальної дисципліни складена відповідно до освітньо-професійної програми Історія, за спеціальністю 032 Історія і археологія. Галузі знань 03. Гуманітарні науки.

Пам'яткознавство – це спеціальна наукова дисципліна, предметом якої є всебічне дослідження охорона, збереження і популяризація пам'яток історії та культури, як складової частини національної і всесвітньої культурної спадщини.

Предметом курсу, виступає вивчення історії та охорони пам'яток. Цей курс дає можливість студентам краще засвоїти весь навчальний матеріал, зорієнтуватись у складних історичних процесах, проникнути у сутність суспільних явищ і процесів.

3. Мета і завдання курсу

Мета навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти знання про пам'ятки на теренах України, вміння і навички у визначенні пам'яток, пам'ятників та артефактів.

Завдання навчальної дисципліни:

- глибоке усвідомлення студентами місця, сутності і призначення «Пам'яткознавство»;
- показ процесу створення описів всіх форм історичної продукції;

- критичне переосмислення позитивного і негативного в практиці становлення «Пам'яткознавства», що вкрай необхідно для засвоєння, усвідомлення, аналізу і оцінки завдань, які ставляться перед дослідниками історії;
- формування у студентів навичок історичного мислення, політичної культури, зацікавлення їх у поглибленні і розширенні державознавчого та історичного світогляду;
- набуття умінь роботи з історичними, науковими джерелами.

Також **цілями курсу** є формування у студентів сучасного типу наукового мислення, що включає комплексне сприйняття різних аспектів досліджуваного об'єкта чи явища, а також вироблення в них навичок міждисциплінарного дослідження із застосуванням різних методів, в тому числі природничих, інформаційних, а також класичних інноваційних методів, що відображають сучасний стан історичної науки.

Загальні компетентності:

ЗК 01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 02 Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби й вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації.

ЗК 03 Готовність до неперервного навчання, до пізнання нового та опанування нових знань і стратегій/ способів мислення.

ЗК 06 Критичність та самокритичність мислення.

ЗК 07 Схильність до самоперевірки отриманих результатів, турбота про якісне виконання професійних завдань.

ЗК 09 Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, використовувати ввічливі форми звернення до опонента, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості.

ЗК 18 Інтелектуальне сумління, чесність у своїй справі та уникання симуляцій, плагіату й інших виявів академічної не доброчесності.

ЗК 22 Здатність розуміти світоглядні, правові, соціальні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації, завдяки чому відповідально й ефективно діяти в різних суспільних контекстах, сприяючи позитивному розв'язанню нагальних проблем.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 01 Критичне усвідомлення взаємозв'язку між ключовими фактами, подіями, явищами і процесами в історії України та країн світу на різних етапах історичного розвитку.

ФК 02 Усвідомлення особливостей та визначальних рис розвитку вітчизняної та зарубіжної культури.

ФК 06 Здатність виявляти і опрацьовувати належним чином джерела інформації (бібліографії, історичні документи та нормативно-правові акти, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.) для реалізації науково-дослідних проектів.

ФК 07 Знання та вміння використовувати різноманітні методи виявлення та опрацювання історичних і археологічних джерел, зокрема, інструментарій спеціальних історичних дисциплін, новітні

комп'ютерні технології для пошуку та обробки історичних або пов'язаних із ними даних.

ФК 08 Фахові знання та професійні навички роботи з виявлення, опрацювання та охорони матеріальної і нематеріальної культурної спадщини.

ФК 10 Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

ФК 13 Здатність здійснювати відбір і прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів.

ФК 14 Знання правил археографічної, архівної та музейної роботи, принципів експонування артефактів і підготовки тематико-експозиційного плану.

Очікувані результати навчання:

Програмні результати навчання:

ПРН 01 Знати основні концептуальні підходи, що використовуються при періодизації вітчизняної та світової історії.

ПРН 10 Вміти використовувати спеціальні історичні дисципліни при характеристиці історичних фактів.

ПРН 13 Володіти навичками організації та проведення (методикою) археологічних досліджень.

ПРН 14 Володіти методикою джерелознавчого аналізу.

ПРН 20 Володіти навичками роботи з комп'ютером на рівні користувача, використовувати інформаційні технології для вирішення практичних завдань у галузі професійної діяльності.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Передбачає проведення лекційних і практичних занять. Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

5. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	032 Історія та археологія за освітньо-професійною програмою Історія	
Рік навчання/ рік викладання	2023-2024/2023	
Семестр вивчення	сьомий	
нормативна/вибіркова	нормативна	
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС	

Загальний обсяг годин	120 год.	
Кількість годин навчальних занять	48 год.	
Лекційні заняття	28 год.	
Практичні заняття		
Семінарські заняття	20 год.	
Лабораторні заняття	.	
Самостійна та індивідуальна робота	72 год	
Форма підсумкового контролю	залік	

6. Пререквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: «Історія України», «Новітня історія країн Європи і Америки».

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у формі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного середовища MOODLE.

8. Політики курсу

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених планом.

Очікується, що здобувачі дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання самостійної роботи та модульної контрольної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього аудиторного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем теоретичних питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що студент візьме участь у всіх контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль виконання самостійної роботи, підсумковий контроль).

Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамерою.

Письмові роботи. Передбачається, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (реферат, модульна контрольна робота).

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (<https://cutt.ly/2TLKGh1>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (<https://cutt.ly/FTLKJEm>).

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувач вищої освіти може послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернетними ресурсами. Студенти заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам! Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачем здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо), щотижневих (офлайн і онлайн) консультацій. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть звертатися до викладача для роз'яснення незрозумілих питань, для складання пропущених занять, для перевірки виконання завдань самостійної роботи, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

9.Схема курсу

Назви змістових модулів	Кількість годин		Практичні	Самостійна робота
	Разом	Зокрема		
		Лекційні		
<p>Тема 1. Пам'яткознавство як навчальна дисципліна. Охорона пам'яток історії та культури План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення, предмет, завдання пам'яткознавства. 2. Базові терміни пам'яткознавства. 3. Критерії визначення пам'яток історії та культури. 4. Охорона пам'яток історії та культури на теренах України до 1917 р. 5. Захист і збереження об'єктів у радянський час (1917-1990). 6. Охорона пам'яток історії та культури у добу незалежності України. 	11	2	2	7
<p>Тема 2. Багатотомний "Звід пам'яток історії та культури України" План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний проект з підготовки і випуску у світ "Зводу пам'яток історії та культури України". 2. Організації, що відповідальні за проект "Зводу пам'яток історії та культури України". 3. Категорії пам'яток, що мають увійти до "Зводу пам'яток історії та культури України". 4. "Звід пам'яток історії та культури України" у дослідженні культурної спадщини. 	13	4	2	7
<p>Тема 3. Нерухомі об'єкти культурної спадщини: понятійно-категоріальний аспект, класифікація. План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення нерухомих об'єктів культурної спадщини. 2. Поняття категорій нерухомих об'єктів культурної спадщини. 3. Класифікація нерухомих об'єктів культурної спадщини. 	13	4	2	7
<p>Тема 4. Пам'ятки історії у загальній системі культурної спадщини. План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Понятійно-термінологічні аспекти. 	13	4	2	7

2. Критерії оцінювання та відбору пам'яток історії. 3. Основні принципи класифікації.				
Тема 5. Мистецька спадщина України: питання дослідження і збереження. План. 1. Пам'ятки монументального мистецтва України: а) пам'ятки монументальної скульптури; б) пам'ятки монументального живопису; в) пам'ятки монументально-декоративного і декоративно-ужиткового мистецтва. 2. Вивчення і збереження пам'яток монументального мистецтва: історична ретроспектива і сучасний стан.	13	4	2	7
Тема 6. Пам'ятки архітектури: проблеми визначення та класифікації. План. 1. Визначення пам'яток архітектури. 2. З історії пам'яток архітектури. 3. Пошуки визначення пам'яток архітектури. 4. Класифікація пам'яток архітектури. 5. Невирішені проблеми.	11	2	2	7
Тема 7. Місце пам'яток містобудування в системі культурної спадщини План. 1. Поняття пам'ятки містобудування. Історія питання. 2. Основоположні принципи і визначення пам'яток містобудування. 3. Компоненти пам'яток містобудування та їх класифікація	11	2	2	7
Тема 8. Археологічна спадщина України: проблеми визначення та поцінювання. План. 1. Визначення пам'яток археологічної спадщини. 2. Відбір пам'яток археологічної спадщини. 3. Значення пам'яток археологічної спадщини.	11	2	2	7
Тема 9-10. Українська культурна спадщина за кордоном в контексті	13	2	2	9

<p>підготовки тому "Зводу пам'яток історії та культури України" по зарубіжним країнам</p> <p>План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структурний аналіз нерухомих пам'яток української культури в країнах світу. 2. Види пам'яток української діаспори в країнах світу. 3. Пам'ятники монументального мистецтва. 4. Поняття історичної спадщини. 5. Поняття архітектурної спадщини. 6. Мистецька спадщина. Проблеми збереження пам'яток історії та культури за кордоном. 				
ВСЬОГО	120	28	20	72

10. Методи навчання і форми оцінювання та вимоги

Методи навчання: лекція-презентація, робота зі словниками, інтернетними публікаціями, вправи й завдання (усні, письмові, тренувальні, за зразком), створення й демонстрування презентацій та ін.

Форми поточного оцінювання: під час навчальних занять (опитування (індивідуальне, вибіркове), бесіда, фронтальний контроль під час виступів на імпровізованих заходах, перевірка виконаних усних і письмових вправ та завдань, перевірка презентацій, захист презентації свого дослідження), контроль за самостійною роботою (опитування, презентація виконаних завдань та ін.).

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (тестування).

Форма підсумкового контролю: залік.

11. Система оцінювання та вимоги

Поточний контроль	МКР	Самостійна робота (ІНДЗ)	Сума
30	40	30	100

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за рейтинговою системою зі 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) та національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано).

Зі 100 балів, студент впродовж семестру може набрати максимально 100 балів, з яких:

30 – поточне оцінювання

40 – виконання студентами модульної контрольної роботи

30 – виконання студентами самостійної роботи.

Кінцева оцінка успішності студента формується шляхом додавання балів, що студент отримав за участь в роботі впродовж семестру та балів, який студент отримав на екзамені. Кінцева оцінка набуває вигляду як за національною шкалою,

так за 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Студент вважається допущеним до підсумкового контролю при умові: обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх семінарських занять, виконання самостійної роботи, що передбачена навчальним планом дисципліни.

**Критерії оцінювання знань, умінь, навичок аспірантів
на навчальних заняттях**

Рівні навчальних	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення окремих понять, категорій (однак з помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритм)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження

		певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; частково володіє термінологією.
	8	Знання студента досить повні для застосування вивченого матеріалу в стандартних ситуаціях; студент вміє аналізувати, робити деякі висновки; відповідь повна, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати.
	9	Студент володіє основним матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацювати матеріал; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє програмними знаннями та використовує їх у практичних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси.
	12	Студент має системні знання; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; схильний до системно-наукового аналізу явищ; уміє самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; використовує різноманітні джерела інформації.

11. Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою здійснюється на практичних заняттях і консультаціях.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка	Критерії оцінювання
5 (30-27 б.)	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає його під час усного виступу, глибоко та всебічно розкриває зміст обраної теми, засвідчуючи при цьому використання обов'язкової та додаткової літератури під час підготовки доповіді.
4 (26-22 б.)	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усного виступу, в основному розкриває зміст

	обраної теми, демонструючи при цьому використання обов'язкової літератури. Але при висвітленні проблеми не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3 (21-18 б.)	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст під час усного виступу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2 (до 18 б.)	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усного виступу, недостатньо розкриває зміст обраної теми, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1 (до 10 б.)	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст обраної теми під час усного виступу.

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума балів
Змістовий модуль 1 (100 балів)			100 балів
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота (в поточному контролі)	
30 балів	40 балів		

Модульна контрольна робота (40 б.)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі – тестування. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Завдання охоплюють всі теми, вивчення яких передбачено в курсі. Це 16 запитань з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох варіантів і 6 завдань на встановлення відповідності (потрібно встановити по 4 «логічні пари»).

Оцінювання модульної контрольної роботи:

1 тестовий бал за кожну правильну відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді та по 1 тестовому балу за кожну правильно визначену логічну пару в завданнях на встановлення відповідності.

Отже, за виконання завдань можна отримати від 0 до 40 балів.

Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал, що менший від 60 % максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

12. Семестровий залік (100 балів)

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, отримують оцінки за результатами підсумкового контролю у формі заліку з кредитного модуля (навчальної дисципліни).

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, отримують за результатами підсумкового контролю у формі заліку оцінку FX або F за шкалою ECTS та „не зараховано” за національною шкалою.

Здобувачам вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, дозволяється ліквідувати її після належної підготовки в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням директора навчально-наукового інституту української філології та журналістики.

Якщо здобувач вищої освіти ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням директора навчально-наукового інституту української філології та журналістики, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

В умовах застосування **дистанційних технологій** навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та 10 семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgNnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

13. Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

До індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти результати підсумкового рейтингу з навчальної дисципліни заносяться за умови, якщо студент не має академічної заборгованості та його рейтингова оцінка є більшою або рівною 60 балів. Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з директором навчальнонаукового інституту української філології та журналістики та з дозволу ректора університету.

14.Рекомендована література

Основна:

1. Актуальні питання виявлення і дослідження пам'яток історії та культури. К.: Освіта, 2009. Ч. 1. 287 с.
2. Горбик В.О., Денисенко Г.Г. Звід пам'яток історії та культури України // Основи пам'яткознавства. К.: Промінь, 2012. 337 с.
3. Заремба С. Нариси з історії українського пам'яткознавства. К.: ТОВ "Вид-во Аретта", 2002. 204 с.
4. Заремба С.З. Пам'яткознавство України: історія і сучасність. К.: ТОВ "Вид-во Аретта", 2016. 300 с.
5. Константинов В. О. Охорона пам'яток науки і техніки (методичні рекомендації) // К.: Праці Центру пам'яткознавства. 2013. Вип. 2. 77 с.

Допоміжна:

1. Акуленко В.І. Охорона пам'яток культури в Україні (1917-1990). К.: ТОВ «Юстініан», 2013. 616 с.
2. Біляшівський М. справи українського мистецтва // Шлях. 2018. № 15. С. 49 -51.
3. Данилюк Ю.З. Розвиток громадських ініціатив по збереженню історико-культурної спадщини в 60-80-х роках // Охорона, використання та пропаганда пам'яток історії та культури в Українській РСР. Збірник методичних матеріалів в шести частинах. К.: Промінь, 2009. Ч. 4. 208 с..

4. Енциклопедія історії України . К.: Інститут історії НАН України , 2010. Т.1-10.
5. Звід пам'яток історії та культури України.Київ. Кн. 1, ч. 2. К.: НАН України, 2011. 700 с.
6. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження. К.: ТОВ «Юстініан», 2008. 150 с.
7. Ковпаненко Н.Г. Проблеми висвітлення мистецької спадщини у «Зводі Пам'яток історії та культури України». К.: Інститут історії НАН України, 2011. 710 с.
8. Матеріали до багатотомного «зводу пам'яток історії та культури України»
9. м. Севастополь. К.: Хвиля, 2014. 300 с.
10. Звід пам'яток історії та культури України м. Львів. Т. 1. Львів: Каменяр. 130 с.
11. Пам'ятки історії і культури Вінницької області. Словникова частина. Вінниця: Слово , 2011. 483 с.
12. Пам'ятки Житомира. Енциклопедія. Житомир: Промінь, 2009. 600 с.
13. Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область. Новосанжарський район. Полтава: Нива, 2007. 190 с.
14. Звід пам'яток історії і культури Івано-Франківської області. Богородчанський район. Івано-Франківськ: Карпати, 2008. 350 с.
15. Некрополі м. Івано-Франківська. Івано-Франківськ: Карпати, 2008. 320 с.
16. Пам'ятки історії Середино-Будського району. Суми: Освіта, 2005. 432 с.
17. Пам'ятки історії міста Глухова та населених пунктів Глухівського району. Матеріали з підготовки «Зводу пам'яток історії та культури України» по Сумській області. Суми: Освіта, 2007. 367 с.
18. Охорона, використання та пропаганда пам'яток історії та культури в Україні. Збірник методичних матеріалів в шести частинах. К.: ТОВ «Юстініан», 2019. Ч. 1. 480 с.
19. Швецова-Водка Г. Загальна теорія документа і книги. К.: Знання, 2014. 405 с.
20. **Культурна спадщина в контексті ""Зводу пам'яток історії та культури України""**/ Кот С.І., Денисенко Г.Г., Івакін Г.Ю., Катаргіна Т.І., Ковпаненко Н.Г., Скрипник П.І., Тимофійко В.І., Титова О.М., Федорова Л.Д. К.: Інститут історії НАН України, 2015. 486 с.
21. Пам'ятки історії та культури Вінницької області: словникова частина / Упорядники Ю.А. Зінько, М.Р. Мудраченко та ін. Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2011. 374 с.
22. Пам'ятники історії і культури Волинської області. Науково-допоміжний бібліографічний вказівник. Луцьк: Волинь, 1985. 304 с.
23. **Пам'яткознавчі студії в Україні: теорія і практика.** К.: Інститут історії НАН України, 2007. 336 с.
24. **Праці центру пам'яткознавства. Вип.1.** К.: Інститут історії НАН України, 2002. 123 с.

25. **Праці центру пам'яткознавства. Вип.2. К.:** Інститут історії НАН України, 2003. 209 с.

26. Прибега Л.В. Україна в контексті міжнародної системи охорони культурної спадщини // Пам'ятки історії та культури України. Дослідження та збереження. Зошит 1. К.: Інститут історії НАН України, 2005. 202 с..

27. Теоретичні та науково методологічні засади підготовки статей про пам'ятки історії до «Зводу пам'яток історії та культури України. К.: Інститут історії НАН України, 2011. 192 с.

Рекомендовані джерела інформації

Нормативні документи:

1. Європейська соціальна хартія ETS № 35 прийнята Радою Європи: Міжнародний документ від 18 жовтня 1961. Інформаційний бюлетень Міністерства праці України “Людина і праця”. 1992. № 5

2. Загальна декларація прав людини. Резолюція 217А (II) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>

3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Резолюція 2200-А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 16 грудня 1966 р. Ратифікований Українською РСР згідно з Указом Президії Верховної Ради УРСР від 19 жовтня 1973 р. № 2148. URL: <http://www.rada.gov.ua>

4. Конвенція про захист прав і основних свобод людини 1950 року, Перший протокол та протоколи № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Ратифіковані Україною 17 липня 1997 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>

5. Конституція України / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. Редакція 01.01.2020. *Законодавство України* : база даних / Верховна рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

6. Кодекс законів про працю України, редакція 27.04.2021 р. *Законодавство України* : база даних / Верховна рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

7. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. Офіційний вісник України. 2003. №11. 28 березня. ст.461

8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-X. Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 1984 р., № 51, ст. 1122

9. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII, редакція 27.01.2021 р. *Законодавство України* : база даних / Верховна рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>

10. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95ВР . Відомості Верховної Ради України. 1995. № 17. ст.121.

11. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01 липня 1993 р. № 3356XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. ст.361.

12. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 р. № 1045XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. ст.397

13. Про державну службу / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 4, ст.43. Редакція від 28.05.2023. *Законодавство України* : база даних / Верховна рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

14. Закон України «Про охорону культурної спадщини» // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.

15. Закон України «Про музеї та музейну справу (за станом на 21 березня 2000 р.)» / Верховна Рада України. Офіційне вид. К.: Парламентське видавництво, 2000. 19 с.;

16. Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» / Верховна Рада України. Офіц. вид. К.: Парламентське вид. 2005. 28 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. www.zakon2.rada.gov.ua (Законодавство України).
2. <https://www.kmu.gov.ua> (Нормативна база Кабінету міністрів України).
3. <https://mon.gov.ua> (Нормативно-правова база освіти).
4. <http://pidruchniki.ws> (Підручники з основ правознавства)
5. www.nbuv.gov.ua (Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського).
6. www.his.1september.ru/urok (Методичні розробки та рекомендації з викладання суспільних дисциплін).
7. www.britannica.com (Он-лайн енциклопедія «Британіка»).
8. www.uk.wikipedia.org (Україномовна версія он-лайн енциклопедія «Вікіпедія»).
9. <https://wiki.cuspu.edu.ua> (Навчальний курс «Методика навчання правознавства»)

Рекомендовані освітні платформи

1. Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів;
2. EdEra (<https://www.ed-era.com/>) – українська студія онлайн-освіти;
3. Coursera (<https://coursera.org>) – технологічна компанія, що працює в галузі освіти.